

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

A hétfejű sárkány

meséje válik valóra abban az óriási háboruban, amelyet a szövetséges osztrák-magyar seregek az orosz hadak ellen viselnek. A mesében, ha a sárkánynak levágták egy fejét, nyomban kettő nőtt helyette, a valóságban, ha ezer orosz katona elpusztul, tízezer állít helyébe a fehér cár s ha ez az arány nem is fedt egészen az igazságot, bizonyos, hogy akármilyen óriási tömegét tették még eddig tönkre seregeink a muszka-hadsereg katonáinak, a kancsuka újabb és újabb tizezreket korbácsol ágyúink és gépfegyvereink tűzébe. Negyvenötven hetven ezer orosz katona esik fogságba, ugyanannyi pusztul el a csatatereken, a tavakban, a mocsarakban, a drótkerítésekben és hadseregünk minden győzelmé után még mindig újabb, nagy, rendszeren tulerőben lévő ellenséges tümegekkel találja magát szemben. Mint a mesében a sárkány levágtott feje helyett, új, nagyobb serege nő a muszka cárnak az elpusztított csapatok helyébe?

Vigasztalódjunk. A mesebeli küzdelem sem a sárkány győzelmével végződött. A vitéz talált rá módot, hogy az újra növő fejeket is elpusztítsa, aztán a valóságban mégis csak másképpen áll a dolog, mint a mesében. Az orosz anyák sem szülnék kétszer egy esztendőben. A tatárok sem. Es akárhány millió katonája legyen is a cárnak, végre az is csak elfogy, ha két három hónap alatt negyedmilliónál több kerül csak fogságba s ugyanannyi marad a csataterén. Hindenburgnak lesz igazja, a ki azt mondja, hogy ez a háboru az idegek háborúja s épen azért kell nekünk győznie, mert a mi idegeink jobban bírják. Ideg! Mennyi mindent foglal bele ebbe az egy szóba az öreg hős-generális. Az igazság, a cél, amiért küzdünk, a bátorság és a lelkesedés, amellyel igazságunkért sikra szállunk és az öntudat, az elszántság, amellyel azt a háborut viseljük, ez mind együttvéve: az ideg. Es ez van meg mi bennünk és ebből nincs semmi az orosz katonák millióiban, akik nem mennek, hanem viszik, jobban mondva kergetik a csata tűzébe.

Fényes bizonyítéka ennek az, ami egyszersmind biztos záloga a mi elmaradhatatlan győzelmünknek, hogy olyan óriási tömegek kerülnek hadifogságba a cár seregéből, az orosz katonák olyan nagy számmal dobják el a fegyvert és adják meg magukat, amilyent mindeideig nem ismert a haditörténelem. Annak a hadseregnek, amelyből negyvenötven ezer ember egyszerre lerakja a fegyvert, nincs idege ehez a háboruhoz. Nem tudja, hogy miért kell neki az életét áldoznia, nincs a cselekvésnek erkölcsi alapja és motívuma. Csak azt tudja, hogy hátulról kancsukával és gépfegyverrel kergetik előre a halálba, ami elől örömet tér ki, ha megteheti, mert nem tudja, nem érzi, hogy miért kell meghalnia.

Semmi sem tart örökké és nincs az a sok, ami egyszer el ne fogyna. Az orosz hadsereg milliói sem tarthatnak örökké: az osztrák-magyar és német katonák idegei: az igazság érzésévej táplált öntudatos lelkesedés és önfeláldozás diadalmaskodni fognak a máris omladozó szláv kolosszuson.

Az átengedett szorosok.

Döntő küzdelem folyik Lengyelországban, a főerők állanak egymással szemben, vitéz seregeink lépérső-lépésre nyomulnak előre, — mindenki ennek a haronak a kiemenetét várja visszafojtott lélegzettel, csak a kishitűek jarnak hosszú orral néhány kárpáti szoros miatt. Oh, hiszen mindnyájan szeretjük volna, ha a Kárpátok szűz ormat nem szentségtelenítik meg a moszkovita lábak, de ha már így kellett lenni, meg kell nyugodnunk s nem szabad türelmetlenkednünk.

Az orosz, s amennyire csak bírja, érezetn akarja közlekedését, fel akarja zaklatni a lelkeket. Lengyelországi offenzívánk erejét lekötve tartja, ártani most se Galiciában, se a Kárpátokban nincs ereje s módja — legalább bossúságot akar szerezni.

Eve tudták — s nincs természetes vagy mesterséges erősség s még akkorra őrt álló haderő, mely elejét vehesse, — hogy olyan területen, aminőn a hadviselés folyik, egy vagy más helyütt elszórt töre-

dékek, kisebb hadegységek átszivároghatnak a védelmi vonalon. A háboru nem játék s vannak incidensei, melyek ha komolyan kényelmetlenek, sőt fájdalmasak is a közvettlen érintettek, az egész hadjáratnak szempontjából semmit se jelentenek, annak alakulására nem hatnak át. — Nincs az a nagy hadsereg s nagy hadi művészet, mely minden talpalattnyi földnek feltétlen ura lehetsen. A németeknek a háboru elején kéthárom ízben is egymás után tűrnök kellett a Rajna mentén a francia betörést, Kelet-Poroszország egy jó része pedig sok hosszú napon át orosz kézen volt. — Így van most Galicia egy része s az árvízről, mely egy perc alatt átesapott rajta, a gáton egy-két ér hozzánk átszivárogo. Ez rosszul esik nekünk, de az ilyesmi velejár a háboruval — és a győzelemmel.

Mert ez az, amiben bizonyosak vagyunk, — ez az, amit nem is izgatottan vagy türelmetlenül, hanem nyugodt, magától értetődéssel vár a város népe, mely megmosolyogja a rémlátokat, akik nyugtalan tervekkel kiozzák magukat s mialatt főerőink Csanstochova környékén az orosz főerőt diadalai visszaszorítják: derék csapataink már visszaverték egyes szorosokban az orosz előremérészkedőket s lehetetlenő tették a belépődöttak előnyomulását. Kozák lovak nem fognak inni a Duna, de még a Tisza vizéből sem. Nyugalmuink és bizalmunk annál rendületlenebb, mert nem pusztá bűvés és reményen épü, hanem érzés számítás s a viszonyok ismeretén. Figyelmünket fordítsuk a döntő jelentőségű lengyelországi harcokra, a kárpáti ugrándozást pedig kettős okból is mosolyogva nézhetjük. Az egyik: hogy máris végzünk vele s leckével küldjük vissza a kalandkeresőket. A másik: hogy igaz ügyünkben a döntés helye jóval fejtőbb van — s ott kitűnő a helyzetünk s ragyogóak kilátásaink.

Nem iatünk senkit hilegverre, mert fel tesszük, hogy csak beteg kivételek szorulnak ilyen intelemre. A kárpáti sétálók már vonulnak is vissza — gyorsabban mint jöttek. A Kárpátokra pedig kitesszük a figyelmeztető táblát: „Nem sétá hely — itt örvöldöznek!”

Használjunk

hadisegély

póstabélyeget.

Lapunk mai száma 2 oldal.

A „Berliner Tagblatt” a homonnai harcokról.

A „Berliner Tagblatt” érdekes tudósítást közöl a homonnai harcokról. A nagy lap kiküldött harctéri tudósítója, aki a szemléni harcoknak szemtanúja volt, a következőben számolt be lapjának az itteni eseményekről:

— A Homonna körül vívott harcok befejeződtek. Az oroszokat nagy veszteségek után visszavettették. Három napig közvetlen közelből voltam a harc tanúja. Egy teljes napig a tűzvonalban tartózkodtam, a bettéráink mögött, Homonnától három kilométernyire. Tegnapelőtt este rohammal foglalták el az orosz lövészárkokat, az éj folyamán a városba nyomultak csapatataink. Tegnap délben a következőket láttam: A lövészárkokban még feküdtek holt oroszok, bár az ellenségnek már sok elesett katonáját szállítottak el. Több ház leégett. Más házakat kifosztottak és kiraboltak. Az egyik piócében elbujt oroszokat találtak. Néhányan közülük tökrészengeen heverték a boroshordók között. Az oroszok úgy viselkedtek, mint a középkor kipcsohangó harcosai az elfoglalt városokban. Külfönös a látvány ott, ahol az ellenség alig néhány perccel előtt evett, ivott, az ágyakban hempergett. Ez ember azt hitené, hogy éppen csak felkeltek az ágyból, vagy az asztal mellől, hogy egy pillanatra kitekintsenek az utcára. E helyett azonban sietve menekültek, a magyar csapatok kergették őket. Sokan el estek közülük. Hozzávetőleges becslés szerint 1500 maradt belőlük vissza mint fogoly. Az üldözés szünet és pihenés nélkül folyik. Valószínűleg a kárpátokba nyomult ellenség teljes megsemmisítése lesz az eredmény.

Igy ir egy szavahihető szemtanu, egy komoly világglap munkatársa, a mi dicőségig harcainkról. Es nálunk még mindig vannak kishitű rémüldözők, akik menekülésre készen lázas izgatottsággal várják az orosz „inváziót.”

Értsük meg már egyszer: hogy és mint állunk? Ugy, hogy be kellett csalogatni ide az oroszok egyes csapatsait, hogy keépőbe kerüljenek s így biztosan, reménytelenül elessenek, elveszenek, elpusztuljanak. Ahogy az első orosz betörésnél hagyjuk őket korzózni egy

kiosít Mármaroszigeten, úgy enged-tünk nekik most is egy kis szki partit játszani idefenn.

Bizonyára ez átmenetileg a bá-kés lakosságra nézve kissé kellemetlen. Dehát ennyit katonáink kedvéért kell így lenni. Hogy egyes orosz testeket magyar kelepőbe osalva biztosan pusztíthassanak el. A látszólagos orosz előnyomulás nem volt egyéb rájuk biztos halálba menésnél.

Nekünk meg ez kell! Mert mi-nél több ily sórványos orosz o-sapat pusztul el, annál jobban erőtlene-dik, gyöngül az orosz massa, amely egészségben hat lomha töme-gével, de részeiben gyöngye agyag-báb.

Ninos tehát ok jajveszékelni, ijedezni. Most is csak az volt itt, ami az első betörésnél: csalogattuk befelé az agyagbábút, hogy azután a — fejetetjére csapva, darabokra törjük, amiért bemerészkedett jönni Árpád országába!

HIREK.

— **Halálozás.** Hankó Gyula mádi plébános életének 52.-ik, papságának 29.-ik évében folyó évi november hó 30.-án, hosszas szenvedés után meghalt Mádon. Az elhunyt plébá-nos vármegyeszerte köztiszteletnek és szeretetnek örvendett. Halála nagy és őszinte részvétet keltett.

— **Rendkívüli meggyűlés.** A főispán a vármegyei törvényható-sági bizottság rendkívüli közgyűlé-sét Sátoraljaihelyben 1914. évi de-cember hó 9-ik napjának délelőlt 10 órájára tűzte ki. A közgyűlés tárgyai: 1. A vármegyei legtöbb addó fizető bizottsági tagok 1915. évi névjegyzékének bemutatása, a megüresedett bizottsági tagsági he-lyekre a választás napjának kitűzése és választási elnökök kiküldése. 2. Az alispán rendelkezésére egy au-tomobil beszerzésére.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

A zempléni harcok.

Nem kell nyugtalankodni.

Budapest, dec. 3.

Budapesti tudósító jelenti addig is amig részletesebb jelentést adhatunk: Az egyes kárpáti szorosok körül folyó harcról megállapíthatjuk, hogy a zemplénbe betört ellenség teljes megverése és az területéről való kiűzése sikeresen halad előre zempléntől keletre csak itt ott folytak kisebb mérvű de mindenütt sikeres harcok az ország határán kívül álló ellenséggel egy erősebb orosz hadoszlop megszállotta Sáros vármegyének északkeleti határszéli részét az

— **Megnyílt a jégpálya.** Sok ba-junk és gondunk közepette most igazán kellemes hírrel szolgálhatunk azoknak, akik kocsolyázás nemes sportját kedvelik. A jégpálya ugyan-is megnyílt és a sport kedvelő kö-zönségnek rendelkezésére áll.

— **Az ápolónői tanfolyam.** A belügyminiszter a jövő év elejétől kezdődően az ország több nagyobb kórházában tanfolyamot nyit meg s ezek között van az ujhelyi Erzsébet kózkórház is, mely tudvalevően dr. Chudovszky Móric igazgató főorvos kiváló vezetése alatt egyik legmin-taszorúbb közegészségügyi intézmé-nye az országnak.

A több szempontból is jelentős intézményt figyelmébe ajánljuk azok-nak a zempléni nőknek, akik ke-nyérkereseti pályára vannak utalva, mert ez a pálya valóban tisztessé-ges és szép megélhetést, sőt nyug-díjat is nyújt, amellet, hogy igazán nemes hivatása a nőknek.

Akik a sátoraljai helyi tanfo-lyamban kívánnak résztvenni kérvé-nyeket legkésőbb december hó 22-ig az illető Vörös-Kereszt választmány-hoz, vagy pedig dr. Chudovszky Mó-ric kózkórházi igazgatóhoz intézzék.

A javadalmak a következők: a) a tanuló az első próbahónapban nem kap fizetést, azontul 10 korona zseb-pénzben részesül; b) a segédápoló-női és rendes ápolónői törzsfizeté-ssek évi 300 koronáig, öt évenként 60 koronával növekedve emelked-nek. A vizsgán vagy a szolgálat-ban kitűnt, továbbá a felsőbb tan-folyamot kitűnően végzett ápolónői előléptetési idősiót az egyleti igaz-gatótság minden fizetési osztályban egyszer egy fél vagy egy egész évvel megrövidítheti. Azonkívül mindnyájan teljes ellátásban szabad, lakásban és ruhamosásban, továbbá az előirt szolgálati ruhajeltemény-ben részesülnek. Az ápolónők fel-gyeletével megbízott intéző nének külön pótlékat is kapnak. A rendes ápolónő végelátásra tarthat igényt, ha szolgálatképtelenné válik. Har-minco szolgálati év után az ápolónő teljes törzsfizetését kapja nyugdíj gyanánt.

ezen csoport visszaverésére szük-séges intézkedések folyamatba tették a zempléni és sárosi had-műveletek közelben fekvő vidék katonai részéről megtették a se-besültek elszállítására, vonatkozó egy más hasonló előírás szerű in-tézkedések a minden eshetőséggel számító előre látás ezen jelensé-geiknek nem szabad a közönséget nyugtalanítani. vagy megteveszte-nie mint az első betörés alkalmá-val történt most is tények fogják rövid napok mulva beigazolni, hogy aggodalomra nincsen semmi ok.

Belgrád bevétele.

Visszavonul az ellenség.

Budapest, dec. 3.

Csapatainknak Kolumbarán át való győ-zelmes előnyomulása az ellenséget arra kény-szerítette, hogy Belgrádot melynek védelmi művei észak ellen irányultak, harc nélkül adja fel, nehogy az ottani helyőrséget elfogatás veszélyének tegye ki, csapataink a Száván át déli irányban hatoltak be Belgrádba és elfog-lalták várostól délre elterülő magaslatokat középületeket köztük Németország és Ausztria-Magyarország követségi palotáit is nyomban katonailag biztosították. Az arcvonal többi ré-szén az ellenség visszavonulóban lévén és sa-ját oszlopaink fenéketlen uton csak lassan jut-hatván előre, csupán kisebb harcok fejlődtek ki ellenséges utóvédekkel, kik közül mintegy ketszáz embert foglyul ejtettünk.

A boroszlói konferencia.

Berlin, dec. 3.

A német császár tegnap Boroszlóban meg-beszélést folytatott Frigyes főherceggel, aki Károly Ferencz trónörökös és Hötendorfi Con-rád vezérkar főnökének kíséretében jelent ott meg. A császár később meglátogatta a hadi-kórházat.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alá't tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közön-ségnek tudomására hozom, biztosítom egyuttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban rak-táron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos ki-szolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő